

Annika Pettersson
046-359 55 24
annika.pettersson@lund.se

Kommunal finansiering av kvalitetsstyrning 2020 – 2023 – överenskommelse mellan socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen

Dnr VOO 2019/0162 och SON 2018/0178

Bakgrund

De nationella kvalitetsregistren har fram till 2019 finansierats helt av staten och landsting/regioner. I nuläget är de nationella kvalitetsregistren underfinansierade på grund av minskade nationella anslag. Även fortsättningsvis kommer staten och regionerna att bidra till finansiering av nationella kvalitetsregister, men även kommunerna kommer att behöva bidra till finansieringen av de register som de använder.

Brukarundersökningar och övrigt stöd till utveckling av systematisk uppföljning har tidigare finansierats genom överenskommelser med staten och även interna utvecklingsmedel. Enligt beslut 14 december 2018 rekommenderar SKL:s styrelse alla kommuner att gemensamt finansiera viktiga förutsättningar för att säkerställa att socialtjänstens verksamheter ska kunna följa upp och utveckla sina verksamheter och tydligare kunna prioritera resurser och insatser som gör skillnad för brukarna. Rekommendationen innebär att kommunerna bidrar till den gemensamma finansieringen av:

- Kvalitetsregister som kommunerna använder
- Ett urval av brukarundersökningar och utveckling av systematisk uppföljning
- Gemensam samordning på lokal, regional och nationell nivå

SKL lyfter att det får ses som viktigt att säkra finansieringen utifrån att invånare och brukare förväntar sig ett stöd som är baserat på bästa tillgängliga kunskap. Man lyfter att om finansieringen av kvalitetsregister och brukarenkäter inte säkras så riskerar sannolikt denna unika källa till kunskap och lärande att försvinna och att det finns konkreta exempel på att kvalitetsregister och brukarundersökningar utvecklar verksamheterna. En interimistisk styrgrupp har bildats för att säkra kommunernas inflytande. Den interimistiska styrgruppen har i uppdrag att föreslå en permanent styrgrupp som säkrar kommunernas inflytande. Kvalitetsregistren styrs i dagsläget gemensamt av stat och regioner och diskussion med dessa parter har inletts för att säkra inflytande från kommunerna.

Tidigare finansiering

Kommunerna, SKL och staten har under lång tid samverkat för kunskapsutveckling inom socialtjänsten. Till stora delar har arbetet finansierats inom ramen för överenskommelser mellan staten och SKL. Medlen som förut var riktade statsbidrag är nu, efter önskemål från kommunerna, generella statsbidrag. Kommunerna kan nu själva prioritera hur dessa medel ska användas. Statsbidragen till kommunerna har inte blivit mindre, men generella statsbidrag förutsätter att kommunerna aktivt prioriterar att avsätta medel till gemensam utveckling inom kunskapsstyrningsområdet, kvalitetsregister och brukarundersökningar.

SKL ser inte att detta kan finansieras utifrån ordinarie medlemsavgift då det i SKL:s grunduppdrag ingår intressebevakning, service och rådgivning samt viss verksamhetsutveckling. Det finns en avgiftspolicy för utökade tjänster. Tjänster och stöd inom kunskapsstyrningsområdet är, enligt SKL:s styrelse, av sådan karaktär och omfattning att de kräver tilläggsfinansiering på samma sätt som regioner i dag tilläggsfinansierar detta.

Tänkt finansiering

Den totala kostnaden för satsningen uppgår till högst 19,5 mkr årligen, vilket innebär 1,95 kr per invånare i kommunen årligen. Arbetet kommer att pågå under åren 2020-2023. Kostnaderna fördelas i delområdena enligt nedan.

Delområde	Beräknad kostnad	
Kvalitetsregister som kommunen använder	14,6 miljoner	75%
Brukarundersökningar inom individ- och familjeomsorg och funktionshinderområdet	2,4 miljoner	12%
Nationell samordning	2,5 miljoner	13%
Summa	19,5 miljoner	100%

Kostnad för Lunds kommun

Lunds kommun har enligt senaste uppgift 122 000 invånare. Nedan presenteras kostnad för nuvarande folkmängd och vid en befolkningsökning.

Folkmängd	Kostnad per år
122 000 personer	237 900 kronor
125 000 personer	243 750 kronor
130 000 personer	253 500 kronor

Vad är kunskapsstyrning?

Kunskapsstyrning innebär att utveckla, samordna, sprida och använda bästa möjliga kunskap. I kunskapsstyrningen ingår delkomponenterna kunskapsstöd, stöd till uppföljning och analys samt stöd till verksamhetsutveckling och till ledarskapet. Kunskapsstyrningen bidrar till att utveckla ett lärande system. Målet är att bästa tillgängliga kunskap ska finnas och omsättas i mötet mellan socialtjänstens personal och brukare. Det ska finnas stöd för att göra rätt och det ska finnas förutsättningar för uppföljning och lärande.

Vad är det som ska finansieras?

Kvalitetsregister

De kvalitetsregister som omfattas av finansieringen är i dag:

- Senior alert – kvalitetsregister för trycksår, munhälsa, benbrott, viktminskning samt blåsdysfunktion (används av 287 kommuner)
- Svenska palliativregistret – kvalitetsregister för verksamheter som vårdar personer i livets slut (används av 290 kommuner)
- BPSD-registret – kvalitetsregister för personer med beteendemässiga och psykiska symtom vid demenssjukdom (används av 289 kommuner)
- SveDem – kvalitetsregister för en god demensvård (används av 63 kommuner)
- Rikssår – kvalitetsregister för svårläkta sår (används av 60 kommuner)

Brukarundersökningar och utveckling av systematisk uppföljning

Under de senaste åren har Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) tillsammans med Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA), intresserade kommuner och privata utförare utvecklat nationella brukarundersökningar för flera verksamhetsområden inom socialtjänsten. I finansieringen ingår nationella brukarundersökningar och stöd till utveckling för systematisk uppföljning. De brukarundersökningar som man avser ska omfattas av finansieringen är:

- Brukarundersökning funktionshinder - riktar sig till vuxna personer med funktionsnedsättning inom boende, boendestöd och daglig verksamhet/sysselsättning enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och socialtjänstlagen (SoL) samt personlig assistans.
- Brukarundersökningen inom individ- och familjeomsorgen - riktar sig till myndighetsutövningen och omfattar verksamhetsområdena social barn- och ungdomsvård, ekonomiskt bistånd samt missbruks- och beroendevård.
- Brukarundersökning om ensamkommandes boendesituation - följer upp hur ensamkommande barn från 13 år och uppåt upplever

sin boendesituation. Enkäten fokuserar på ungdomarnas upplevelse av sin boendesituation samt hur de upplever det stöd som ges för att klara ett självständigt liv.

SKL påminner här om att deltagande kommuner och privata utförare idag betalar en avgift för användningen av de webbenkätverktyg som används i undersökningarna. Ett mer ändamålsenligt och gemensamt webbenkätverktyg behöver upphandlas för insamling och hantering av data i nationella undersökningar som genomförs från 2020 och framåt. Kostnader för upphandling, förvaltning, samordning, stöd och utveckling av brukarundersökningarna ingår i förslaget.

Gemensam samordning

Den gemensamma samordningen på nationell nivå syftar till att gemensamt vidhålla och utveckla förutsättningarna att arbeta evidensbaserat i socialtjänsten. Nationell samordning bidrar till en mer jämlik, jämställd och evidensbaserad socialtjänst. SKL lyfter att genom en nationell samordning och stöd från SKL kan kommunerna tillsammans med SKL generera ett mervärde för kommunernas socialtjänst och hälso- och sjukvård. För kommunerna innebär denna samordning inte bara en ökad effektivitet utan även att kommunerna får inflytande över den nationella samordningen.

Den samordning som omfattas av förslaget innebär en vidareutveckling av:

- Samordning mellan kommuner, RSS, SKL och myndigheter (i Partnerskapet).
- Stöd till och utveckling av arbetet i NSK-S.
- Samordning av Huvudmannagruppen för huvudmännens talan med Rådet för styrning med kunskap.
- Förutsättningarna att arbeta evidensbaserat, så att kommunerna tillsammans med stöd av SKL kan utveckla ett gemensamt system för kunskapsstyrning inom socialtjänstens verksamheter.
- Samordning med landsting/regioners gemensamma system för kunskapsstyrning, i nuläget med fokus på de nationella programområden för psykisk hälsa samt barn och unga.

Samordningen och stödet som SKL kan erbjuda innebär att SKL planerar och tillsammans med medlemmarna bereder och genomför samordning, stöd och gemensam utveckling. Samordningen, stödet och utvecklingen av detta innebär behov av både fysiska och digitala möten. Att de olika nätverken som ansvarar för socialtjänstens kunskapsutveckling träffas och gemensam driver på frågan är en förutsättning för att ta steg framåt tillsammans. Kostnaden inkluderar både personal och möteskostnader. I dag finansieras nationell samordning på det här området både av tillfällig gemensam finansiering från kommunerna och genom medlemsavgiften. Till exempel finansieras möten med utvecklingsledare inom de olika

sakområdena kopplat till socialtjänstens kunskapsstyrning samt samordning av dessa genom medlemsavgiften.

Bedömning

Det är angeläget och nödvändigt att Lunds kommun deltar i det fortsatta arbetet med kunskapsutveckling inom socialtjänsten och det utgör motiv att godkänna förslaget på gemensam kommunal finansiering.

Beslut

- att godkänna förslaget på finansiering av kunskapsstyrning 2020-2022
- att kostnaderna för Lunds kommun finansieras av socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen
- att vård- och omsorgsförvaltningen finansierar kostnaderna för berörda kvalitetsregister och att förvaltningarna delar övriga kostnader med hälften var

Anna Borgius
Vård- och omsorgsdirektör

Annika Pettersson
Socialdirektör

Beslut expedieras till:
Akten

